

Jerzy S. Nowak
Polskie Towarzystwo Informatyczne

„Społeczeństwo informacyjne w Polsce – zarys historyczny”

Pierwsze wzmianki na temat społeczeństwa informacyjnego pojawiły się już w połowie lat sześćdziesiątych w Japonii, gdzie rozwój mikroelektroniki będącej podstawą techniki cyfrowej był najszybszy. Termin *johoka shakai* oznaczający społeczeństwo komunikujące się poprzez komputer lub po prostu **Społeczeństwo Informacyjne**, został użyty po raz pierwszy w 1963 roku przez Tadao Umesao w artykule na temat ewolucyjnej teorii społeczeństwa opartego na informacji.

Główne cechy Społeczeństwa Informacyjnego zostały sformułowane w 1973 r. przez Daniela Bella i wskazywały m.in. na dominację naukowców i specjalistów w strukturze zawodowej, na wzroście znaczenia wiedzy teoretycznej, która postrzegana była jako źródło innowacji.

Społeczeństwo postindustrialne, z dominującym sektorem usług, jest jednocześnie **społeczeństwem wiedzy**. W epoce preindustrialnej wysiłek ludzi był skupiony na pokonaniu przyrody. Pracę „informacyjną” w naszym społeczeństwie wykonują nie tylko urzędnicy ale przede wszystkim specjaliści – profesjonaliści wyposażeni w wiedzę teoretyczną.

Idee sformułowane na Zachodzie szybko docierają do Polski – w 1974 ukazuje się praca Y.Masudy o budowie społeczeństwa informacyjnego w Japonii i nie budzi ona w kraju zainteresowania. Kolejny krok to znany Raport Klubu Rzymskiego – Mikroelektronika, wieszczący wykluczenie cyfrowe i e-learning. W końcu lat 80-ych młodzi socjologowie M. Szczepański i K. Krzysztofek przybliżają wspólnie z Polskim Tow. Cybernetycznym podstawowe założenia zbliżającej się epoki społeczeństwa informacyjnego. Zostaje to ukoronowane znanym raportem M. Bangemanna w 1995 r. i Paktem na rzecz społeczeństwa Informacyjnego na I Kongresie Informatyki Polskiej. Ten okres przygotowawczy wieńczy uchwała sejmowa z 2000 r. Kolejne lata są zdominowane mnogością programów rządowych i samorządowych, które skupiają się głównie na problemach budowy szerokopasmowego Internetu zapominając o tworzeniu w Polsce sektora informacyjnego, którego wielkość szacuje się obecnie na ok. 35% ogółu zatrudnionych.